
OBSAH

	Předmluva	10
1.	Úvod	11
1.1	Vznik a vývoj pošty	11
1.2	Vývoj pošty v našich zemích	13
1.3	Funkce a úkoly socialistických spojů	14
1.4	Úkoly pošty, poštovní novinové služby, poštovní filatelistické služby, teleko- munikací a radiokomunikací	16
1.4.1	Úkoly pošty	16
1.4.2	Úkoly poštovní novinové služby	18
1.4.3	Úkoly poštovní filatelistické služby	19
1.4.4	Úkoly telekomunikací	19
1.4.5	Úkoly radiokomunikací	20
2.	Organizační členění jednotek poštovního provozu	22
2.1	Ústřední orgány, organizace, závody a provozovny	22
2.2	Rozdělení pošt podle funkcí a činností	23
2.3	Poskytování služeb pošty ve městech a na vesnicích	24
3.	Organizace v mezinárodním poštovním styku	27
3.1	Světová poštovní unie	27
3.2	Kongres SPU	28
3.3	Výkonná rada	28
3.4	Mezinárodní úřad SPU	29
3.5	Ostatní orgány SPU a užší unie	29
3.6	Předpisy pro mezinárodní poštovní styk	30
4.	Předpisy upravující poštovní provoz	31
4.1	Socialistická zákonnost	31
4.2	Členění předpisů	31
4.3	Obecně závazné právní předpisy	32
4.3.1	Poštovní zákon	32
4.3.2	Prováděcí vládní nařízení	36
4.3.3	Celní zákon	36
4.3.4	Zákon o devizovém hospodářství	37

4.3.5	Poštovní řád	38
4.3.6	Poštovní sazebník	38
4.4	Provozní předpisy	39
4.5	Ostatní obecně závazné právní předpisy	40
4.5.1	Ústava ČSSR	40
4.5.2	Trestní zákon	40
4.5.3	Zákon o sociálním zabezpečení	41
4.5.4	Zákon o hospodářských stycích se zahraničím	41
4.6	Státní disciplína	41
4.7	Práva a povinnosti pošty	42
4.8	Listovní, poštovní, telekomunikační, služební a hospodářské tajemství	43
4.8.1	Listovní tajemství	43
4.8.2	Poštovní a telekomunikační tajemství	43
4.8.3	Služební tajemství	45
4.8.4	Hospodářské tajemství	45
5.	Věci dopravované poštou	47
5.1	Doprava zásilek	47
5.2	Zákaz dopravy věcí	47
5.3	Věci podmíněčně dopravované	48
6.	Poštovní zásilky, společné zasilací podmínky	50
6.1	Druhy poštovních zásilek	50
6.1.1	Listovní zásilky	50
6.1.2	Cenná psaní	52
6.1.3	Balíky	52
6.1.4	Poštovní poukázky	52
6.2	Obal a uzávěra	52
6.3	Hmotnost zásilek	53
6.4	Rozměry zásilek	55
6.5	Adresa	56
6.6	Adresní strana zásilek	60
6.7	Vývoz věcí v zásilkách do ciziny	62
7.	Zasilací podmínky pro jednotlivé druhy poštovních zásilek a poskytované služby	66
7.1	Dopisnice	66
7.2	Psaní	66
7.3	Tiskoviny	66
7.3.1	Tiskoviny podávané hromadně	68
7.4	Balíčky	68
7.5	Slepecké zásilky	69
7.6	Letákové zásilky	69
7.7	Odpovědní zásilky	70
7.8	Novinové zásilky	71

7.9	Nádražní psaní	71
7.10	Doporučené zásilky	72
7.11	Cenná psaní	72
7.12	Balíky	74
7.13	Poštovní poukázky	77
7.14	Zásilky na dobírku	79
7.15	Zásilky s doručenkou	81
7.16	Zásilky do vlastních rukou	84
7.17	Spěšné zásilky	85
7.18	Letecké zásilky	86
8.	Poštovní sazby	87
8.1	Druhy poštovních sazeb	88
8.2	Výplatní povinnost	88
8.3	Osvobození od poštovních sazeb	88
8.4	Úhrada poštovních sazeb	89
8.5	Poštovní ceniny	89
8.5.1	Prodej poštovních cenin	89
8.5.2	Poštovní známky	90
8.5.3	Neplatné poštovní ceniny	90
8.5.4	Výměna poštovních cenin	91
8.6	Mezinárodní odpovědky	91
8.7	Výplatní stroje	91
8.7.1	Používání výplatních strojů organizacemi	92
8.7.2	Používání výplatních strojů na poštách	94
8.8	Hrazení výplatného v hotovosti	95
8.9	Úvěrování a paušalování poštovního	95
8.9.1	Úvěrování poštovního	95
8.9.2	Paušalování poštovního	97
8.10	Výplatní závady	98
9.	Praktické cvičení	100
9.1	Orientace ve služebních pomůckách	100
9.2	Orientace v poštovním sazebníku	101
9.3	Stanovení sazeb za poštovní zásilky	101
10.	Přijímání poštovních zásilek	104
10.1	Podávání k poštovní dopravě	104
10.2	Přijímání zásilek na poště	105
10.2.1	Podávání obvyčejných listovních zásilek	105
10.2.2	Podávání zapsaných zásilek	105
10.3	Podací stvrzenka	106
10.3.1	Podací lístek	106
10.3.2	Poštovní podací arch	108
10.4	Opis a druhopis podací stvrzenky	109
10.5	Služební nálepky	109

10.6	Polepovači	114
10.7	Vedení přijímací knihy	115
10.8	Přijímání zásilek přespolním doručovatelem, doručovatelem poštovního stře- diska a pojezdovou poštou	116
11.	Praktické cvičení	119
11.1	Přijímání zásilek u přepážky	119
11.2	Zapisování zásilek do přijímací knihy	121
12.	Přeprava poštovních zásilek	122
12.1	Úkoly poštovní přepravy	122
12.2	Plán poštovní přepravy	123
12.2.1	Poštovní přepravní síť	124
12.3	Poštovní kursy	125
12.4	Druhy poštovních kursů a jejich označování	125
12.4.1	Ambulantní pošty	125
12.4.2	Úhrnné přepravy	126
12.4.3	Doprovázené přepravy závěrů	126
12.4.4	Přeprava závěrů bez doprovodu	127
12.4.5	Přímé, přívěsné a přidané vozy	127
12.5	Provozní prostředky používané v poštovní přepravě	128
12.5.1	Poštovní schránky	128
12.5.2	Poštovní denní razítka	132
12.5.3	Pečetidla, plombovací kleště	133
12.5.4	Poštovní pytle a sáčky	134
12.5.5	Ostatní provozní prostředky	135
12.6	Rovnění a razítkování obyčejných listovních zásilek	137
12.7	Přejímání podaných zásilek ke zpracování a výpravě	139
12.8	Výprava zásilek	140
12.8.1	Instradování zásilek	140
12.8.2	Svazkování zásilek	141
12.9	Uzávěry	145
12.9.1	Uzávěry s červenou vlaječkou	145
12.9.2	Uzávěry se žlutou vlaječkou	146
12.9.3	Uzávěry s bílou vlaječkou	146
12.9.4	Uzávěry v mezinárodním styku	147
12.10	Karta	148
12.10.1	Druhy karet a jejich použití	148
12.10.2	Vykazování zásilek v kartě	150
12.11	Seznam	154
12.11.1	Vykazování nákladních předmětů v seznamu	156
12.12	Zásilky a uzavěry s avizovanou vysokou cenou	160
12.13	Seskupování nákladních předmětů do závěrů	160
13.	Praktické cvičení	163
13.1	Tvoření svazků	163

13.2	Vykazování zásilek v kartě	163
13.3	Zhotovování uzávěrů	164
13.4	Vykazování nákladních předmětů v seznamu	165
14.	Výměna závěrů a zpracování závěrů adresní provozovnou	166
14.1	Výměna závěrů	166
14.1.1	Výměniště	166
14.1.2	Zásady platné při výměně závěrů	166
14.1.3	Postup při výměně závěrů	167
14.2	Výměna závěrů v železničních stanicích a na letištích	168
14.3	Zpracování závěrů adresní provozovnou	169
14.3.1	Postup při vykartování závěrů	169
14.3.2	Postup při vykartování uzávěrů	170
14.3.3	Otevírání svazků	170
15.	Praktické cvičení	172
15.1	Vykartování závěrů a uzávěrů	172
16.	Mechanizace technologických procesů	173
16.1	Mechanizační zařízení u přepážek pošt	174
16.2	Mechanizační zařízení v poštovní přepravě	176
16.2.1	Mechanizace zpracování listovních zásilek	176
16.2.2	Mechanizace zpracování balíků	180
16.2.3	Kontejnerizace	180
16.2.4	Potrubní pošta	182
17.	Závěrečné opakování	183
	Literatura	186